

یادداشت علمی

گزارش دو گونه جدید از سخت بالپوشان بالاخانواده *Scarabaeoidea* برای فون حشرات ایران

حسن براری^۱

در جریان مطالعه فون حشرات ایران و تفکیک سخت بالپوشان موجود در مجموعه حشرات بخش تحقیقات رده‌بندی حشرات، دو گونه جدید برای فون ایران به شرح ذیل شناسایی شدند، سپس توسط دکتر Sabatinelli در ایتالیا مورد تأیید قرار گرفتند:

1- *Pharaonus caucasicus* (Reitter, 1888) (Rutelidae: Anomalinae)

جنس *Pharaonus* Blanchard, 1851 با دارا بودن شش گونه، یکی از کوچکترین جنس‌های خانواده Rutelidae در دنیا بوده و در منطقه قفقاز، مصر، عراق، ترکیه و ایران انتشار دارد (Karaat, 1985; Baraud, 1992). برخی از گونه‌های این جنس آفت محصولات کشاورزی از قبیل پنبه و آفتابگردان می‌باشند.

گونه *Pharaonus caucasicus* Reit. تاکنون فقط از منطقه قفقاز (ارمنستان - ایروان) گزارش شده است. در ایران این گونه در اوایل بهار سال ۱۳۳۰ توسط شادروان مهندس میرصلواتیان از منطقه کرمان (بهرام جرد) جمع‌آوری گردیده و توسط نگارنده برای اولین بار شناسائی شده و به عنوان گونه جدید برای فون حشرات ایران گزارش می‌گردد.

2- *Pygopleurus banghaasi* (Reitter, 1895) (Glaphyridae)

۱- مؤسسه تحقیقات آفات و بیماریهای گیاهی، بخش تحقیقات رده‌بندی حشرات، صندوق پستی ۱۲۵۴، تهران ۱۹۳۹۵

گونه‌های متعلق به خانواده Glaphyridae عموماً گیاهخوارند و لاروهایشان از ریشه گیاهان مختلف تغذیه می‌کنند، حشرات کامل گلخوار بوده و در گرده‌افشانی گیاهان نقش دارند و در ساعات گرم و آفتابی روز بیشترین فعالیت را نشان می‌دهند (Medvedev, 1960).

بر اساس منابع موجود، گونه *Pygopleurus banghaasi* (Reit.) تاکنون از ماورای دریای خزر (ترکمنستان و قزاقستان) گزارش شده است. این گونه در بهار سال ۱۳۷۶ در منطقه آلمه در پارک ملی گلستان (استان گلستان = گرگان) از روی علفهای هرز دارای گل‌های نارنجی رنگ توسط نگارنده جمع‌آوری و شناسائی گردید و اینک به عنوان گونه جدید برای فون حشرات ایران گزارش می‌شود.

Scientific note

**The first report of two species of scarab beetles from Iran.
(Coleoptera: Scarabaeoidea)**

H. BARARI¹

During the study on the insect fauna of Iran, two new species for Iranian fauna were collected and identified and finally sent to Italy and confirmed by Dr. Sabatinelli.

These two species are as follows:

1- *Pharaonus caucasicus* (Reitter, 1888) (Col., Rutelidae, Anomalinae)

Pharaonus Blanchard, 1851 with six species is the smallest genus of Rutelidae in the world and reported only from Caucasus, Egypt, Turkey, Iraq and Iran (Karaat, 1985; Baraud, 1992). Some species of this genus are pest on some crops like cotton and sunflower. Up till now *Pharaonus caucasicus* (Reit.) has been reported only from Caucasus region (Armenia: Yerivan) and this report is a new record for insect fauna of Iran. This species was collected from Kerman: Bahramjerd, by Salavatian in 19.IV.1951.

2- *Pygopleurus banghaasi* (Reitter, 1895) (Col., Glaphyridae)

1- Insects Taxonomy Research Dept., Plant Pests and Diseases Research Institute, P.O.Box 1454, Tehran 19395, Iran.

The species of Glaphyridae usually are plant feeders. Adult beetles feed on flower and are important for pollination. They are active in sunshiny days. Larvae feed on roots of different plants (Medvedev, 1960). Up to now *Pygopleurus banghaasi* (Reit.) has been reported only from Transcaspian regions (Turkmenia & Kazakhstan).

This species was collected from Almehr in Golestan National Park (in Golestan - formerly Gorgan - province) by author in 24.IV.1997.